

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

Csütörtök 1923 október hó 11. Felelős szerkesztő: Dr. Hegedüs Loránt. Szerkesztőség: Piac-utca 34. szám. Telefon: 10-20, éjjel: 18. Kladóhivatal: Piac-utca 49. Telefon: 18. szám. ARA: 200 KORONA. Kiadó: Hegedüs és Sándor irodalmi és nyomdai részvénytársaság. Debreczen. Az előfizetés ára: havonta 4000 korona, külföldre 8000 korona. évf. 230. szám.

Köd

Ritkán tapasztalt nagy érdeklődés előzi meg az egységspárti holnapi értekezletét, miután a felhivatalos kommunikáció erre az alkalomra jelezték a köd oszlását. Bejelennek a genfi ut eredményéről adandó tájékoztató nyilatkozatát. — Tizenkét napja, hogy a miniszterelnök hazatért külföldi utjáról s a közvélemény még mindig csak annyit tud a kölesön ügyéről, amennyit akkor tudott, amidőn Bethlen még Genfben tartózkodott s amikor a cseh sajtóiroda között részleteket a magyar kormány a kisantanttal kötött megegyezéséről. A pártvezérek informálása elmaradt, a miniszterelnök egy hétig Radványban pihente ki hosszú útja fáradalmait, majd visszatért Budapestre, tanácskozott a diplomáciai testület tagjaival, de még most sem tartotta időszférinek, hogy fölvilágosítsa a közönséget arról, hogy tulajdonképpen mit végezett odakünn. Attól tartunk, hogy a holnapi pártértekezleten sem fog eloszlani a köd, amelybe a kölesön ügyét burkolták, hiszen a mai kommunikációk szerint Bethlen a szolnoki pártgyűlést jelölte ki a külföldi kölesről való teljes megnyilatkozás számára, tehát tovább kell várnunk vasárnapig.

Nem hisszük, hogy a jó szolnokvidéki kiscsárdák nagyon sokat értenének majd a kapott felvilágosításokból, de a miniszterelnök úgy látszik, francia kollégájától eltanulta, hogy olyanok előtt fejtse ki a nagy politika eseményeit, akik lehetőleg semmit sem értenek belőle. Igazat kell adnunk Jean Bonnetonnak, aki a Club Faubourgban tartott előadásában Bethlent Poincaréval hasonlította össze. Poincaré újabb a különböző falusi hadiemi léleplezéseken nyilatkozik meg és úgy látszik, most hozzá kell majd szoknunk ahhoz, hogy Bethlen István a francia példa után indulva az egységes párt most meginduló sorozatos propaganda gyűlésein mond imitt-amott néhány odavetett szót a külföldi tárgyalásokról.

Pedig parlament is volna a magyar glóbuson! A nemzetgyűlés egy hónapos szünet után hétfőn újra összeül, de Bethlen illetékesebb helynek tartja a szolnoki pártgyűlést és inkább egy nappal korábban ott nyilatkozik, hogy minden kétséget eloszlasson a parlament várható újabb elnapolása felől. Ugy látszik, a parlament olyan mumus a miniszterelnök szemében, amelyet oda kíván, ahol a bors terem. De amíg van

parlament, ez az egyetlen illetékes hely, ahol a kormánynak fel kell tárnia mindazt, amit a kölesönnek, ennek az életünk-

be vágó fontos kérdésnek ügyében végzett. Tisztán akarunk látni és tudni akarunk mindent!

Készülődnek a földreformnovella tárgyalására

Budapesti tudósítónk jelenti: Az új parlamenti ülészak legnagyobb horderejű kérdés, a földreform-novellát, holnapi értekezletén kezdi tárgyalni az egységspárt. Különöségeket nem látható nyoma annak, hogy ez a sokat vitatott, agyonankétezett kérdés különösebb emeléseket keltene az egységspárt belső életében. A pártvezetés nem is számít valami hosszúra nyúló, izgalmas és részletes nagy vitára aminek talán technikai okai is vannak; a pártvezetés ugyanis későn küldte el az értekezletre szóló meghívókat s így valószínű, hogy az a nagy érdeklődés, melyet a közvélemény a novellát tárgyalásától vár, elmarad. Az értekezleten Neubauer Ferenc előadó ismereti a javaslatot, amelyhez a földmivélségi miniszter is hozzászól, utána megkezdődik a vita, amely — mint tervezik — két-három napig tart. A vitában Bethlen István gróf miniszterelnök is részt vesz. A miniszterelnöktől ugyanis határozott üzenet érkezett a pártvezetéshez, hogy az értekezletet íolvamán

információt fogja a párt tagjait a genfi tárgyalásokról.

azonban a nagy nyilvánosság számára tulajdonképpen vasárnap, Szolnokon tartandó beszédében tesz közléseket a kölesön ügyéről.

A földreform-novellának egy kis csoportból álló, de erőteljes ellenzék van az egységes pártban, ennek vezetője Eöry-Szabó Dezső; amennyiben tehát a tárgyalások során nehézségek és rázkálások irányban mozognak, a miniszterelnök fel az az Eöry-Szabó Dezső vezetés alatt álló agrár-demokraták részéről várható, a párt többsége azonban reméli, hogy — mint eddig — negatívái Szabó Istvánnak most is sikerül leszerelni a mozgóláncát.

Az ellenzék mostanában nem igen foglalkozik a földreform-novella kérdésével. A fájvédők az utóbbi időben hallgatnak arról a témáról, lehet, hogy mert esatódak bizonyos igérekben, de az is lehet, hogy taktikából nem beszélnek, hanem megvárják Eöry-Szabó Dezső állásfoglalását.

Az ellenzéki földreform-blokk hír szerint a nemzetgyűlés megnyitása napján 15-én tárgyalja a földreform-novella ügyét, ugyanakkor a blokk-novella egy különálló csoportja a parlament munkarendje ügyében kíván az egységspárttal megállapodni. Ennek a megállapodásnak tárgya elsősorban a nemzetgyűlés újabb elnapolása.

Az ellenzék egy tekintélyes részének állásponja az, hogy a kormány ne napoltassa el a Házat s a nemzetgyűlés még akkor is tanácskozzék, ha a népszövetség pénzügyi bizottságának tagjai Budapestben tartózkodnak. Azzal érvelnek, hogy a fényűzési adó a börtörvény, a földreform-novella tárgyalásánál sem a pénzügyminiszternek, sem a miniszterelnöknek nem kell jelen lenniük, ők közben zavartalanul tanácskozhatnak a népszövetség delegátusaival.

Az elnapolás különben sem válnék azonnal szükségessé, hanem csak akkor, amikor a delegátusok Budapestre érkeznek, ami október végére várható.

Zichy János a miniszterelnöknél Zichy János gróf ma délelőtt meglent Bethlen István gróf miniszterelnöknél, akivel hosszabb ideig tanácskozott. Zichy látogatását megelőzően a miniszterelnök az egységspárt elnökét, Mayer János és ügyvezető elnökét, Almásy Lászlót fogadta és megbeszélte velük az egységspárt holnapi értekezletének programját.

A fájvédők kohoimánya a magyar kölesön tervéről

Felhivatalosan közlik: A Szózat mai száma a Neue Freie Presse nyomán egy hírt közöl, amely szerint a külföldi kölesön és a magyar pénzügyek szanálásának programját dr. Benes külügyminiszter dolgoztatja ki Prágában a magyar kormány hozzájárulásával, továbbá, hogy a kölesön folyósításának feltételei között szerepel az is, hogy azok a költségek, amelyek a kisantantú felszabadítás címén terhelnek, töröltsenek.

A Szózat ezután a Neue Freie Pressében közölt hírhez megálapítást fűz és azt állítja, hogy a magyar miniszterelnök és a kisantant küldöttei között e tekintetben megegyezés létesült és így Magyarország a jövőteli költségek keretében magára vállalja azokat a tartozásokat, amelyek a kisantantú felszabadítási költségek címén terhelik a nagyantantot szemből. Ez az utóbbi állítás a Neue Freie Presse említett közleményében már nem is foglaltatik. Így ez a hír, a Szózat részéről

a tények tendenciózus elterditése, amelynek célzata tisztán az, hogy a magyar közvélemény előtt a kormány akcióját diszkreditálja és hogy a magyar közvéleményben aggályokat keltsen, mert hiszen bizonyos politikai körök nem bírják elviselni azt a sikert, amelyet a magyar kormány ezen a téren elért.

Ami már most a Neue Freie Presse említett közleményét illeti, ezzel szemben meg kell állapítani, hogy a magyar kormány és pénzügyi program tervezete, a Népszövetség pénzügyi bizottsága fogja kidolgozni budapesti tartózkodása alatt. Nem volna tehát értelme, hogy a Népszövetség pénzügyi bizottsága foglalkozzék ezzel a munkával akkor, ha a magyar kölesön és pénzügyi program tervét Prágában dolgozzák ki. Ami az úgynevezett felszabó dítási költségeket illeti, a magyar kormány nem is juthatott abba a helyzetbe, hogy e tekintetben bármilyen kötelezettségeket vállaljon, minthogy ez az antant kebelében elintézendő ügy s ahelyett, hogy a magyar kormánynak semmi köze sincs, még kevésbé lehet pedig arról szó, hogy a magyar kormány ennek megfizetését vagy Magyarország terhére való írását vállalhatta volna.

Magyar-szerb tárgyalások

Az egyes miniszterimokban már javában folynak az előkészületek a magyar-íoguszlav tárgyalásokra, melyek ügyében tudvalevőleg Bethlen István gróf elvileg megállapodott Nimeses szerb külügyminiszterrel. A tárgyalások megkezdése tekintetében még egyik részről sem történt intézkedés. A magyar kormány Belgrádból várja az értesítést a terminusra vonatkozólag, addig is a szakminisztériumok lázasan dolgoznak a tárgyalási anyag előkészítésén. Valószínű, hogy a tárgyalások Belgrádban a két ország szakreferensei között még októberben megkezdődnek, bár az időpontra vonatkozólag eddig még nem történt intézkedés.

A pénteki minisztertanács elé viszik a novemberi lakbéremelések ügyét

Összehívják a parlament drágasági bizottságát

A novemberi lakbéremelésekkel kapcsolatban hosszabb idő óta különböző híresztelések terjedtek el. A lakbéremelés ügyéről illetékes helyen a következőket mondták: A lakbéremelések kérdésében döntés még nem történt. Az így fontos-ságára való tekintettel a kormány a minisztertanácsban fog foglalkozni az ügyvel. Vass József népiéleti, miniszter pénteken terjeszti az ügyet a minisztertanács elé. A kormány már régebben elhatározta, hogy a lakbéremelés nagy horderejű szociális kérdését a parlament drágasági bizottsága elé viszi. Bethlen István gróf Genfből való visszatérése után nyomban érintkezésbe lépett Vass József népiéleti miniszterrel és vele állapodtak meg, hogy a parlament drá-

gasági bizottságát október 17-ére hívják össze és itt a lakbéremelés kérdését teljesen megtárgyalják. A kormányt erre az állásfoglalásra az indította, hogy a háztulajdonosok matematikailag behozható jogos kérelme szemben áll a lakóknak a mai gazdasági helyzetben indokolt igen súlyos helyzetével. Ahol ilyen ellentétek ütköznek össze ott a parlament drágasági bizottságának állásfoglalása feltétlenül szükséges.

Illetékes helyen különben azt is kijelentették, hogy az emelésről elterjedt számadatok önkényesek, amelyek ha itt-ott meg is közelítik a tervezett emelést, konkrét alappal nem bírnak, mert minden ilyen tekintetben a döntés a kormány állásfoglalásától függ.

Fassizta összeesküvés Bukarestben

Bukarest, október 10. A rendőrség, amely tegnap este több olyan házkutatást tartott a fassiztáknál összeesküvést fedezett fel. Az összeesküvésnek az volt a célja, hogy meggyilkoljanak több minisztert, pénzügyi embert és újságírókat. A letartóztatott személyek között két diákot is elfogtak, akik mindent bevallottak. A gyilkos merényletnek éppen ma kellett volna megtörténnie. A rendőrség a letartóztatások során fegyvereket és municiót is foglalt le.

200 milliót csalt össze egy budapesti banktisztviselő

Budapesti tudósítónk jelenti: A rendőrség ma elrendelte Garai Lajosnak, a Magyar Általános Takarékpénztár főtitkárjának országos körözését, aki több üzlettel mintegy 200 millió koronát csalt ki tőzsdeüzletekre, a pénzzel azonban nem számolt el és megszökött Budapestről.

Garai Lajos a jözséfvárosi Demokrata Körben toborozta klienseit. Elhitette velük, hogy ő a Magyar Általános Takarékpénztárnál amelynek jözséfvárosi fiókjánál osztályfőnök, 50 százalékgig lombard kölcsönt kap, üzleti feltételei játszhatnak az ő számláján, vagy vele együtt. Ismerősei megbízták Garaiiban és nagy összegeket adtak át neki tőzsdei üzletekre. Garai az összegek felvételét követő napon pontos leveleket hozott a Magyar Állami Társaságot. A detektívek azonban az intézet elismeri, hogy Garai Lajos számlájára ennyi és ennyi milliót befizetett, majd egy újabb levélben szintén pontosan arról számolt be a takarékpénztár, hogy Garai Lajos megbízásából ilyen és ilyen értékpapírokat vásároltak 50 százalékos lombardhitel mellett és ezeket az értékpapírokat Garai Lajos letétként kezelik. — Garai olykor-olykor egy-két millió koronát, mint nyereséget kifizetett és még erősebben megalapozta hitelét.

Ez így ment jó ideig. Három héttel ezelőtt 45 millió koronát kellett volna kifizetnie két megbízója számára. Ezek vártak rá a jözséfvárosi Demokrata Körben, de Garai nem jött. Az üzletfelek másnap a takarékpénztárban és a lakásán is keresték, de Garait sehol sem látták, mire a Magyar Általános Takarékpénztárnál jelentkeztek és visszakérték a pénzüket, itt azt a felvilágosítást nyerték hogy Garainak semmi felelőse az általa kötött üzletekhez. Garai a levélpapírokat lopta a takaréktól és a levelekre ráhamisította az igazgatók neveit.

A károsultak most Garai családjához fordultak, amely a botrány elkerülése végett egyezkedni próbált a károsultakkal és 10—15—20 százalék megtérítést ajánlotta fel nekik. A károsultak elfogadták az ajánlatot, csak Rosenheck Dávid ékeskerész, akitől 13 és fél milliót csalt ki Garai, nem volt hajlandó elfogadni a felajánlott 2 milliót és feleletlenül tett a főkapitányságon.

— Áthelyezték a budapesti és bécsi szerb követeket. Belgrádból táviratozzák: Popovics bécsi jugoszláv követet budapesti jugoszláv követé neveztek ki. Ugyanekkor Milojevics eddigi budapesti jugoszláv követet ugyanilyen minőségben helyezték át.

Poincaré nem áll szóba a német kormányval

Páris, október 10. (Havas.) A német ügyvivő ma délelőtt Poincaré előtt kifejezésre juttatta a német kormány azon óhaját, amely szerint részt akar venni azokon a tárgyalásokon, melyek a Ruhr-vidéken a munka megkezdésére és a szénszállításokra vonatkoznak, valamint végegyes bizottság kiküldetésében, amelyben Franciaország, Belgium és Németország egyformán képviseltetnék magukat. Minden ok meg van arra a feltevésre, hogy Poincaré ezt a kívánságot visszautasította. A szövetségesek képviselői ezekről a kérdésekről a megszállt területek helyi hatóságaival a helyszínen tárgyalnak.

London, október 10. Poincaré visszautasította a németeknek azt a javaslatát, hogy a Ruhr-kérdés megoldását egy francia—belga—német bizottságra bízák. Poincaré azt követelte, hogy a német nagyiparosok közvetlenül, a francia megbízottakkal lépjenek érintkezésbe.

Berlin, október 10. Mint előrelátható volt, a német kormány lépése a párisi és brüsszeli kormányoknál, mely a közvetlen tárgyalások megindítását célozta, eredménytelen maradt s így a német kormány nem marad más hátra, mint hogy Stinnesék csoportját engedje tárgyalni a franciákkal. Csupán arra figyelhet a kormány, hogy a nagyiparosok tárgyalásai ne veszélyeztessék az állam érdekeit.

Mintegy tegnap a szocialista párt vezére, Müller Hermann, azt kérdezte a birodalmi gyűlé-

sen: vajjon nincs-e itt az ideje annak, hogy az igazságügy-miniszter hazaárulás miatt eljárást indítson a nagyiparosok ellen, — a kommunisták ma javaslatot nyújtottak be az eljárás megindítására. A keresztény szakszervezetek is beadvánnyal fordultak a birodalmi gyűléshez, hogy a kormány indítson vizsgálatot a bányáigazgatók ellen.

A birodalmi gyűlésen ma tanácskoznak a nagyiparosok tárgyalásairól. Stresemann hívei azt hiszik, hogy a kancellár nem adta fel a kibontakozás reményét. A gazdasági romlás azonban megv. tovább a maga útján.

A Wolffékkal kötött egyezmény a jóvátételi bizottság előtt

Páris, október 10. (Wolff) A francia kormány jóvátételi bizottság elé terjesztette az első egyezmény szövegét, amelyet a dologi szolgálatok tárgyában a mérnöki bizottság és a Wolff csoport megkötöttek.

A berlini drágaság

Berlin, okt. 10. A dollár ma a magánforgalomban 4 milliárd márka volt. Gazdasági körökben úgy tudják hogy a berlini bankok fel akarják szőlítani a pénzügyminisztert, hogy az átmeneti intézkedése tervét ejtse el és térjen át rögtön az aranykölcsönre. Abban az örületes tempóban, ahogy a dollár emelkedik, emelkednek az élelmiszerek árai is. Tegnap a liszt métermazsánként 3 milliórdal emelkedet. A kenyéregy nélküli 110 millió, legolcsóbb a kolbász, fontja 250 millió egy font sonka 400 millió szalámi 350—420. A margarin tegnap 150 millió volt, ma 100 millióval haladta meg a tegnapi árat.

Helyszíni szemle a Rácz-tanyán Földi detektív ismertette a banditákkal való küzdelmét

A tavasszal történt detektívgyilkosság színhelyén, a belle-gelői Rácz-tanyán ma délelőtt tartották meg a bírói helyszíni szemlét, amelyen Preiner szberger Jenő dr. táblabíró, vizsgálóbíró, Kádár István kir. ügyész, Tóth Gyula dr. rendőrkapitány és Páthy Ferenc rendőrfelügyelő jelentek meg. A véres tragédia szereplői közül csupán Földi István detektív vett részt a szemlén, a gyilkosokat Rácz Kálmán és Bagdi Gyulát nem vitték ki a tragédia színhelyére.

A bírói szemlének az volt a fő célja, hogy az előremegfontoltság kérdését tisztázza. A detektívgyilkosok ugyanis azzal védekeznek, hogy a detektívekre nem akartak löni és csak önvédelemből használták fegyverüket, a bírói helyszíni szemlén azonban alapos gyanúkok mérültek fel arra vonatkozólag,

hogy a banditák előre megfontoltan lötték le a detektívet.

A bizottság 10 órakor érkezett a Rácz-tanyára, nagy csendőri fedezettel. A tanya udvarán találták a hat Rácz-testvért, akik közül kettő ideiglenesen szabadlábon van. A vizsgálóbíró parancsára mindannyiukat megmozdították, elszedték tőlük zsebkéseiket és a tanya szobáit is átkutatták, nehogy valami mérnyeletet kövessenek el a bizottság tagjai ellen. A bizottság Földi István detektívvél végigjárta azt az utat, amelyet a gyilkosság előtt tett és a padlason is pontosan lejáratták vele a nekiutott szerepet.

Földi detektív teljesen megcáfolta a gyilkosok vallomását, előadta, hogy amikor társával, Tóth Jánossal átkutatták a sötét padlást és nem találtak senkit hangosan hátra szólt:

— Na Tóth, mehetünk, itt nincs senki!

Gyanútlanul mentek a padlás lejárata felé, amikor a padlás középső részén fekvő sötét részből lövés dördült el. A lövésre Földi hirtelen megfordult, ebben a pillanatban eldőlt a második lövés és a golyó Földi pénztárcájába fúródott, de kárt nem okozott. A lövések után Földi a padlásjáróhoz közel eső kémény mögé menekült és e közben érte a harmadik lövés, ágyékon találta. Ezután Rácz Kálmán még két lövést adott le, a golyók a padlásjárónál álló Tóth János polgári rendőrt találták, aki a lövés után véresen lezuhant a lépcsőkön. Rácz Kálmán ekkor előngrott rejtékéből és a padlón fekvő Földire még három lövést tett, de a golyók nem találtak. Rácz Kálmán ezután egy méter távolságra megállt a revolverét szorongató Földi előtt és rákiáltott:

— Földi ur ne löjjön agyon!
— Nem lövök, ha te sem lösz!
— válaszolt Földi.

A párbeszéd után Rácz Kálmán visszazaladt buvóhelyére és mivel gojyóit mind kilőtte, revolverét újra megtöltötte. Ezt az időt felhasználta Földi és vérző sebével lemenekült a padról.

Földi az egész idő alatt — mint a vizsgálat megállapította — egyetlenegy lövést sem adott le. Volt ugyan a kezében revolver, de golyó nem volt benne, védtelenül állt a banditával szemben.

A helyszíni szemle eredményéről részletes jegyzőkönyvet vettek fel. A vizsgálat a gyilkosság ügyében ezzel teljesen bejejeződött úgy, hogy a törvényeszkí tárgyalást a magyaránny bünygyben valószínűleg már a jövő hónap végén megtartják.

Alarcos rablók Hajduszoboszlón

Hajduszoboszlón az utóbbi időben egy veszedelmes rablóbanda tartotta rettegésben a tanyák népét. A rablók éjszakánként betörték a tanyaházakba és a benzéveket megölésel fenyegetve, elrabolták minden értékebb holmit, nagy előszeretettel keresték az arany- és ezüsttárgyakat. A rablók egész arukat eltakaró fekete álarcot viseltek és úgy dolgoztak.

A csendőrok hosszas nyomozás után tegnap elfogták rablókat Agárdi Bernát, Szilágyi József, M. Kovács Lajos és Kovács József hajduszoboszlói lakosok személyében és beszállították őket a debreczeni kir. ügyészség fogházába. Tóth János dr. helyettes vizsgálóbíró ma délelőtt hallgatta ki a rablókat, akik töredelmes beismerő vallomást tettek. Elmondták, hogy az első éjszakai rablást 1923 szeptember 23-án követték el. Ejjeli 12 órakor fekete álarcban betörték Pettermann Sándor házába és a felriad családot lelővéssel fenyegetve, a szoba sarkába szorították és kezüket összekötözve összes értéktárgyaikat elrabolták. A szekrények fiókjából kikutatták az elrejtett arany és ezüsttárgyakat s amikor már mindent összeszedtek, megparancsolták az összekötözött családnak, hogy egy óra hosszán ne merjenek mozdulni a szobából, azután elmenekültek.

Az első sikeres rablón felbuzdulva minnappan követték el rablást.

A legfinomabb férfi- és női
ANGOL GYAPJUSZÖVETEK,
grenadinok, női- és gyermek kötött ruhák, harisnyák állandó és olcsó beszerzési forrása a
MAYER DIVATÁRUHÁZ Piac-u. 18. (Tisza-palota)
Tulajdonos: Mayer A. János.

sőt ha nagyobb munka nem akadt, nem vetették meg a baromfiókat sem, Vácz Mihálytól egymillió korona értékű aprószágot loptak el. Oláh Jánosától 80.000 korona készpénzt és egymillió korona értékű háztartási cikkeket. Karika Sámuelnél ellopták több milliót érő ágyneműt. Horogi Ferencőt pedig két mázsa búzát raboltak el.

Kihallgatásuk után előzetes letartóztatásba helyezték őket.

Dr. Losonczy Álmós
1852—1923

Debrecen és Hajdúvármegye társadalmának nagy halottja van: *tegnap este elhunyt dr. Losonczy Álmós, Hajdúvármegye nyugalmazott tiszti főorvosa* aki alig egy hete történt nyugalmába vonulásáig 46 éven keresztül állott Hajdúvármegye közegészségügyének élén s roppant energiájával a viszonyokhoz mérten lehető legmagasabbra fejlesztette azt.

Losonczy Álmós hosszabb idő óta gyomor- és vesebajban szenvedett s a *kitűnő diagnosztika kétséget kizárólag megállapította betegségéről, hogy az gyógyíthatatlan és annyira súlyos, hogy a katasztrófa bekövetkezése csak idő kérdése. Ő maga kardesony előttré jósolta halálát s ezért adta be nyugdíjazása iránti kérelmét is.* de közben még azzal a páratlan lelkiismeretességgel látta el hivatalát amilyen annyira jellemezte. Szeptember 30-án járt fenn utoljára a vármegyei házában, másnap azonban ágyának dőlt és azóta hirközött hihetetlenül szívós fizikuma az elkerülhetetlen halállal. — Egyetlen panaszos hang nélkül türe kímáit, míg tegnap este háromnegyed 10 órakor kilehelte nemes lelkét.

Halálának reggelre elterjedt híre mely megdöbbenést és a legbensőbb részvételt váltotta ki a társadalom minden rétegéből, mert Losonczy Álmósnak csak tisztelői és barátai voltak, akik nemesen egyszerű és példát mutatóan urai és férfias egyénisége és tudományossága lelkiismeretes önzetlensége előtt csak meghajolni tudtak. Puritánsága elkíséri utolsó utján is, amint az azon az értekezleten, amit ma délelőtt a vármegyei tisztikar és az elhunyt főorvos hozzátartozói a temetés dolgában tartottak, kiderült. Losonczy Álmós végakarata ugyanis az volt, hogy egyszerű *tekete fakoporsóban szemfedő nélkül temessék el, temetésén semmitse pompa és koszorú ne legyen, nap is csak egy kísérete utolsó utjára.* Az elhunyt főorvos kívánságát tiszteletben tartják s így egyszerű fakoporsóban, szemfedő nélkül ravatalozzák fel a vármegyei ház dísztermében s onnan gyászpompa nélküli kíséreléssel közzel temetik el csütörtökön délután 2 órakor a Szentanna-utcai római katolikus temetőbe.

Losonczy Álmós dr. 1852. szeptember 3-án született. Tanulmányainak elvégzése után 1877. február 4-én Hajdúbüszkényi főorvosa lett. 1878-ban végigküzdötte a boszniai okkupációs hadjáratot, amelyben kitüntetés is szerzett. A hadjárat végeztével visszatért hajdúbüszkényi állásába és ottani kiváló szolgálatai elismerésül és kiemelkedő képességeinek méltó teret nyújtani választották meg 1894. augusztus 31-én Hajdúvármegye tiszti főorvosává amely állásban 29 esztendőn át, halála előtt még csak pár nappal is, laukadatlan buzgalommal fáradozott Hajdúvármegye közegészségügyének fejlesztésén. Szeptember 30-án történt nyugalmába vonulásáig, amikor Hajdúvármegye közgyűlése a maradni semmiképpen sem akaró főorvost a ragaszkodás, szeretet elismerés és tisztelet minden lével bucsúztatta el. 29 esztendőn át korszakot alkotó működést fejtett ki Hajdúvármegye közegészségügyének irányításában. S erre mint orvosnak és mint embernek minden tulajdonsága megvolt. A legkiválóbb diagnosztikák egyike volt, a súlyos esetekben összehívott konzíliumokon kikértek tanácsát és megállapításait mindig találták. Tudományában való széleskörű tájékozottsága révén nagy tekintélye volt és ezt a tekintélyt betegének érdekében használta fel,

és szinte szuggesztív erővel parancsolva rájuk a gyógyulást. Páratlan energiája, önmagát nem kímélő kötelességtudása és önzetlensége különösen a járványok idején nyilvánult meg, amikor éjt-napot egytétve, fáradságot és veszedelmet nem ismerve folytatta el a járványt, mint csak legutóbb tavaly is a balmazújvárosi kitűnő tífuszjárvány idején. Ilyenkor mutatkozott Losonczy Álmós emberi nagysága, a maga teljességében, érző szíve amit szeretett a nyersség alá rejttem. — de nyersesége soha bántó nem volt — praktikus gondolkodási módja s puritán egyszerűsége. Az az egyszerűség, amin nem változtattak egy vonalvit sem a többször osztályrészéről jutott öszinte ünneplések

és kitüntetések, az 1910-ben kapott királyi tanácsosi és az 1922-ben adományozott egészségügyi főtanácsosi cím, Kartársai is megbecsülték benne a kiváló orvost és kiváló embert s hosszabb ideig viselte bizalmuk folytán az orvosszövetség debreceni fiókjának elnöki tisztét, amely állásában a legtisztább intenciótól vezéreltetve mindig távol tudta tartani az egyesüléstől a bármely oldalról jövő szélsőséges irányzatokat és itt is éppen úgy mint a közéletben, a legnagyobb tiszteletnek örvendett.

Temetésén ez a tisztelet és szeretet méltó keretet ad majd egyszerű fakoporsójának, mint a legduzsabb délszaki növénynek.

Magoss György főügyész és Csóka Sámuel főjegyző pályáztak a polgármesteri állásra
Október 19-én választ a közgyűlés

A polgármesteri állásra kiírt pályázat határideje ma délben 12 órakor járt le s mint előreírt volt, mindössze az a két pályázat érkezett be a főispáni hivatalhoz, amelyek beküldőinek neve rögtön a belügyminiszteri értesítés leérkezése után felszínre került s akiknek az előjelekből ítélve egyedül lehet esélyük arra, hogy a szabad királyi város ügyeinek vezetésére a közgazgatási reform végrehajtásáig megbízást kapjanak.

Mindkét polgármester jelölt — Csóka Sámuel polgármester-helyettes főjegyző s dr. Magoss György tiszti főügyész — pályázatát ma délben, kevéssel a határidő lejártá előtt nyújtotta be a főispáni hivatalhoz, ahova először Csóka polgármester-helyettes, rögtön utána pedig a dr. Magoss főügyész pályázata érkezett meg. A pályázatok fel vannak szerelve a szükséges keltekekkel és mindkettő benyújtása szabályszerű volt. A pályázattól ezek szerint távol tartották magukat azok az outsiders, akikről biztosat senkisé tudott, nevüket nem ismerte, de a Deb-

recen város polgármesteri székének elnyeréséért folyó küzdelemre minduntalan kombinációba vették őket. A pályázati határidő lejártának délelőttjén is állandóan vártak a főispáni hivatalban egy *titokzatos telefon-értesítést, amely egy budapesti polgármesteraspírás pályázatának postán való elküldését jelezte volna.* Ez a telefon értesítés azonban nem érkezett meg és egyáltalán nem valószínű, hogy újabb pályázó jelentkezett a postai utón való pályázattal.

A választási küzdelem így dr. Magoss György és Csóka Sámuel között fog eldőlni az *októberi rendes közgyűlésen,* melynek napját — mint tegnap megírtuk — október 18-ikában állapították meg. A dátumot azonban most *egy nappal kitöltik s így október 19-én,* pénteken délelőtt dönti el titkos szavazás útján a törvényhatósági bizottság közgyűlése, hogy kinek ajándékozva bizalmát arra az előreláthatólag nem huzamos időtartamra, mely a mostani választás és a közigazgatási reform végrehajtása közé esik.

Francia politikusok a magyar kölcsönről

Páris, okt. 10. A Magyar Távirati Iroda jelenti: Jean de Bonnefon a Club Faubourghan a magyar kérdérről nagy sikert aratott előadást tartott. A terem ebből az alkalomból zsúfolásig megtelt. Jean de Bonnefon hosszú előadását a megjelent közönség viharos tapsal fogadta. Bonnefon előadásának legértékesebb része Poincaré és Bethlen István gróf miniszterelnök között volt párhuzam volt. Erről Bonnefon a következőket mondotta:

— Mindkét államférfiú közös politikai erények ékesítik. Mindketten meg vannak áldva azzal a kitartással, amely az idő segítségével minden akadály felett győzedelmeskedik. Mindkettőtől teljesen távol áll a személyi érdek, mindketten művészei annak hogyan kell a közvéleményt irányítani és vezetni. Poincaré és Bethlen István gróf egyaránt megtestesítői a jól megfontolt céltudatos akaratnak, noha mind a ketten talán kisé erőszakos és ideges természetűek, mégis minden körülmények között urai gondolataiknak, szenvedélyeiknek és távol áll tőlük minden törtétes, minden beteges ambíció, egyiknek sincsen más vágya, más célja, vagy büszkesége, mint a haza érdeke amely számukra mindent jelent.

Bonnefon azzal fejezte be előadását, hogy *sürgös segítséget követel*

Magyarország részére. Poincaréra hivatkozott, akinek módjában van, hogy Franciaország akaratát érvényesítse a kis és nagy antanttal szemben.

Ezután Renauld szenátor szólalt fel, aki hangsúlyozta hogy Magyarország a genfi tanácskozáson kedvező benyomást keltett. Véleménye szerint Franciaország magatartásában sohasem mutatkozott ellenségség Magyarországgal szemben. Franciaország a kisantant magatartására gyakorolt csillapító befolyást. Franciaország azt kívánja, hogy Magyarország jelenlegi válsága kedvező megoldást nyerjen.

A résztvevők egyike felolvasta a Horthy Miklós kormányzó Karcagon elmondott Mitólagos beszédét és ezzel akarta megvilágítani Magyarország rosszakaratát.

Erre de Monzie szenátor a hallgatóság elé idézte Horthy Miklós kormányzó karakteres és vonzó egyéniségét, ahogyan őt Gödöllőn megismerte. A kormányzó egyéniségét a hazaszeretet tölti el. Magyarország belpolitikájának fejlődését sohasem akadályozta meg külföldi beavatkozás. Ez egyenesen elhibázott politika volna. *Sürgös segítséget követel Magyarország számára,* amely különben összeomlik és a Balkánon újabb ösztököléseket idéz elő.

De Monzie szenátor beszédét a hallgatóság viharos tapsal fogadta és nagy rokonszenvvel ünnepelte.

Erre egy felszólaló azt a kijelentést tette, hogy mielőtt Magyarországot Franciaország barátságában részesítené vissza kell emlékezni a háborúra és gondolni kell Franciaország többi barátaira.

E kijelentésre Tissaire képviselő szólalt fel és rövid erőteljes beszédben válaszolt az előtte szólónak. *A háborút el nem felelteni annyit tesz, mint azt állandósítani. A trianoni Magyarország, hogy életképes-e? — Nem az.*

Ezután még több szónok szólalt fel, kivétel nélkül barátságos hangon Magyarországot iránt.

Az ülés végén még egyszer Jean de Bonnefon szólalt fel és újra megcáfolta, mintha Horthy Karcagon olyan beszédet mondott volna mint amit-lyent az egyik felszólaló felolvasott.

Leleplezett valutaüzérek

Budapesti tudósítónk jelenti: A főkapitányságra bizalmas jelentés érkezett, hogy a „Newyork”-kávéházban egy debreceni nagykereskedő 6000 dollárt adott el 190 millió koronáért egy Büchler Károly nevű budapesti tőzsdéigynöknek. A valutaüggyel foglalkozó detektívek csoportja kiszállt a Newyorkba hogy megfigyelje az ott valutaüzérkedéssel foglalkozó társaságot. A detektívek azonban csak Büchler találták a Newyorkban és észrevették, hogy a tőzsdéigynök a kávéházban valutát ad el *Bauchstein Vilmos Rákóczi-úti optikusnak,* aki a dollárok egy részét, 2000 darabot Ernő nevű fiának adta tovább.

A detektívek igazolásra szólították fel Bauchsteinékat és kikérdezték alkalmával megtudták, hogy körülbelül 12 személy van belekeveredve az ügybe. Ezeket előállították a főkapitányságra többek közt Vadász Jenő arisztát, Fürst Izso borkereskedőt és Stein Izrael ignyököt. A társaság tagjainál megmozgásukkor 220 millió korona értékű idegen pénzt foglaltak le. A detektívek lefoglalták és a társaság ellen tiltott valutaüzérkedés címén indították meg az eljárást.

Kereskedők, iparosok figyelmebe!

F. hó 11-én, csütörtökön d. u. hat órakor a kereskedő társulat dísztermében Debreczen kereskedő- és iparos társadalmá

nagygyűlést tart.

a következő renddel:
1. Az 1920—21. évi fővédelem- és vagyonadónak az egyes pénzügyi rendelkezésekről szóló 1923. évi XXXIII. törvények 4 bekezdése értelmében való felülvizsgálata és újból való megállapítása, valamint az 1922—23. évi fővédelem- és vagyonadó befizetési határidejének elhalasztása iránti intézkedés kérelmezése.

2. A devizaellátás költségeinek módosítására vonatkozó intézkedés kiürítése.

Előadók: ifj. dr. Magos György, az OMKE titkára, dr. Bodrogi József, az OMKE adóügyi szakértője.

Iparos és kereskedő kartársaink teljes számban való megjelenését kérjük.

Debreczeni Kereskedő Társulat, OMKE debreczeni fiókja, Baross Szövetség debreczeni fiókja, Debreceni Ipartestület.

Apróhirdetés
legolcsóbb a
'Debreczeni
Független Újságban
Tarifa az „Apróhirdetéseik” élen.

HIREK

— Az időjárás. A meteorológiai intézet jelentése: Hazánkban mindenütt volt eső, melynek mennyisége azonban általában 10 mm-en alul maradt. A hőmérséklet keleten kissé süllyedt, egyébként nem változott lényegesen. Prognózis. Változékony, túlnyomóan száraz időjárható, lényeges hőváltozás nélkül.

— Ugron Gábor budapesti polgármester jelölt. Budapesti tudósítók jelentik: Az ellenzéki képviselők egy csoportja holnap este vesz az Erzsébetvárosi Kaszinó vacsoráján, amelyen Ugron Gábort fogják ünnepelelni. Ugron Gábor ünnepelése bevezetésé akar lenni ahoz az akcióhoz amellyel a törvényhatósági bizottsági választások után Ugron Gábort öhajítják a polgármesteri székbe ültetni, abban a reményben, hogy az új községi választások liberális ellenzéki többséget eredményeznek.

— A debreceni egyetem évnyitó ünnepe. A debreceni m. kir. Tisza István tudományegyetem rectora és tanácsa tisztelettel meghívja az egyetem tanárait hallgatóit és a tudomány iránt érdeklődő közönséget az 1923—24. tanévre választott rector magnificus és egyetemi tanács beiktatása, valamint a tanév megnyitása alkalmából október hó 13-án tartandó egyetemi közgyűlésre és az ezt megelőző istentiszteletre.

Az istentisztelet rendje délelőtt 10 órakor a református Nagytemplomban: 1. Fennálló ének: Jólé Szentlélek. (A 37. dicséret 1. verse). 2. Közének: Te szentségnek új világa. (A 37. dicséret 2. verse). 3. Szenthitűek háilékába. Bognár I. Énekl a debreceni református kollégiumi kántus. 4. Imádkozik dr. Yarga Zsigmond egyetemi ny. r. tanár a hitudományi kar tagja. 5. CXXXVIII. zsoltár. Máscai S. Énekl a debreceni református kollégiumi kántus. 6. Záróének: Hymnus. Ellhelyezkedés a Nagytemplomban: Az egyetem tanácsa és tanárai a keleti hajó északi felének első padjaiban, az egyetem ifjúsága a keleti hajó déli (Piac-felől eső) oldalán foglalnak helyet. A polgári és katonai hatóságok, hivatalok és tanintézetek képviselői részére a szószékkel szemben levő első padok vannak fenntartva.

Az egyetemi közgyűlés rendje délelőtt háromnegyed 11 órakor a kollégiumi kántus. 2. Dr. Teghze Gyula a jog- és államtudományi kar ny. r. tanára. Jelépő rector beszámoló jelentése az elmúlt tanévről. 3. Dr. Orsós Ferenc az orvostudományi kar ny. r. tanára rector Magnificus székfoglalót tart. 4. Híszkegy. Szabados Bélától. Énekl a debreceni református kollégiumi kántus. 5. Dr. Mitrovics Gyula a bölcsészeti, nyelv- és történettudományi kar ny. r. tanárának és e. i. dékánjának emlékezése gróf Tisza Istvánról. 6. Dr. Belák Sándor az orvostudományi kar ny. r. tanára és e. i. dékánja az ifjúsághoz beszédet intéz és az 1923—24. tanévet megnyitja. 7. Szózat Egressytől. Énekl a debreceni református kollégiumi kántus.

— Jön! Amerika hőskora. világláger, egyszerre látszák Uránia és Vigszínház-mozgók.

— Gazdák figyelmébe. A 20 holdnyi és ennél nagyobb gazdaságok terméseredményét a városi statisztikai hivatalban (Városháza, földsz. 6) be kell jelenteni. A bejelentés október hó 14-ig tart.

— Fordulat Feldmann Ármán nagyváradai ügyvéd ügyében. Nagy fel-tűnést keltett a nyáron Feldmann Ármán dr volt nagyváradai ügyvéd tartóztatása, Feldmann dr. ellen az a gyanu merült föl, hogy egy berekbőszörményi malomra vonatkozó adásvételi szerződésbe utólag beszúrta a bekebelezési engedélyt. Az írásszakértők véleménye és az érdekeltektől vevő vallomása alapján a vizsgálóbíró vizsgálati fogságba helyezte, majd a kir. ítélőtábla 10 millió korona biztosíték ellenében szabadlábra helyezte, de végzésében kimondta, hogy mivel Feldmann drnak rendes lakóhelyéről Nagyváradról való idezése köz ügy befejezését megnehezítené, az ügy befejezéséig Berettónifalu község területét bírói engedély nélkül el nem hagyhatja. A vizsgálóbíró által elrendelt szakértői szemle során a három írásszakértő egyetemen megállapította, hogy az inkriminált utólagos beszúrás nem a Feldmann Ármán dr. kezírása, hanem ez maga a vévő írta be a szerződésbe. Ennek folytán Feldmann védője, Daróczy József ügyvéd kérvényt nyújtott be a szabad mozgás korlátozására vonatkozó intézkedés megszüntetése iránt s a debreceni törvényszék vádatanácsa ma helyt adott a kérelemnek.

— Kisaiatiták az erdélyi fürdőket. Kolozsvárról jelentik: A kisaiatitást végző erdélyi román agrárbizottság a ványosdi templom kisaiatitása után most már a fürdőket kezdi „átmunkálni” venni. Elsőnek Alvácsa fürdőt saiatította ki összes berendezésével, felszerelésével és husz holdnyi parkijával együtt — mindössze 200000 lei ellenében, holott a szakértők véleménye szerint ez minimálisan 12 millió leire értékelhető. A kisaiatítások okozta nagy elkeseredést természetesen a végsőkig fokozza az a legújabb román állami házisa, amelylyel hasábokon keresztül foglalkoznak a lapok.

— Jön! Amerika hőskora. világláger, egyszerre látszák Uránia és Vigszínház-mozgók.

— Városi földek árverése. A városnál ma délelőtt több kisebb városi birtok haszonbérletére tartottak árverést. A Baik-Szilágyi féle 12 holdas birtok haszonbérletéért a holdankinti 120 kilogram rozsz kikialtási ár mellett ajánlott meg legtöbbet 170 kilogram rozst. A haszonbérlet 6 esztendőre szól, az egyéb kisebb földeknél pedig csak egy évre. Ezek közül a Vámosperesit ut mellett 2 holdat a 100 kilogram rozsz kikialtási áron alul Pap Sándor rendőrelőnök vette ki 90 kilogrammért, a hadházi-műút mellett 1 holdat Nagy Bálint pályaoor 30 kilogram rozsrért, a vagongyár mellett 400 négyszögöl területet Bihari Sándor a 15 kilogram rozsz kikialtási mellett 60 kilogrammért, a tégláskerti ut mentén levő 500 négyszögölért Vaiday Rudolf ígért meg 5000 korona évi bért, a fencsikai iskola mellett 1200 négyszögölért az egyedül árverező Takács Miklós 50 kilogram rozst, az apafái átjárónál levő háromnegyed holdért pedig Bakó Péter 200 kilogram rozst ajánlott meg.

— Egy asszony kémkedési ügye. Kolozsvárról jelentik: Egy aradi asszony ellen névtelen levél alapján eljárás indult. Az a vád volt ellene, hogy Magyarország javára kémkedik. Az eljárás alapján kötelezték, hogy 24 óra leforgása alatt hagyja el Erdély területét. Az asszony ép vélelőben van, viszont menyasszonya egy erdélyi román állami tisztviselőnek, aki az ügyben minden összeköttetését igénybe véve, sikerrel lépett közbe: az asszony ellen szóló kiutasítási végzést visszavonták. A végzés kézbesítése után a vizsgálatot vezető szigoranciai tisztviselő megjelent az asszony lakásán és szerelmi aianlatokkal ostromolta. Miután az ostrom sikertelen maradt, hivatalos hatalmával állt bosszú a derék főtiszt és minden megszüntető végzés dacára további vizsgálatot rendelt el. Ezsz Erdélyben feszült figyelemmel várják ennek a tipikus ügynek folytatását.

— A Tébe 600 millió adománya a tanuló ifjúságnak. A Takarékpénztárak és Bankok Egyesülete bejelentette a miniszterelnöknek, hogy folyó hó 8-án tartott ülésén 600 millió koronán szavazott meg a főváros gyermekeinek, a középiskolai tanuló ifjúságnak és az egyetemi hallgatóknak támogatására. Bethlen István gróf miniszterelnök a Takarékpénztárak és Bankok Egyesületének ezért az elhatározásáért meleghangú köszönetet mondott.

— A népiéleti hivatal sorsiatéka. A városi népiéleti hivatal által rendezett jótékonycélú sorsiaték sorsiegevei már csak korlátozott számban kaphatók a hivatal pénztárhelyiségében. A húzást megelőzően kiké saiat érdekében vegyen részt ebben a humánus célt szolgáló játékban, amelynél a sorsiegevek ára a nyereségtárgyak májusi értékehez képest lett 100 koronában megállapítva, a nyereségek értéke pedig 10—20 szorosára emelkedett az akkoriak, úgy hogy ma már nemesek jótékonycélú támogatati, aki minél több sorsiegevet megvesz, hanem a szó szoros értelmében jó üzletet csinál. Jelenlétktelen befektetéssel 50 kg kockacukrot, több zsák lisztet felöltő, télikabát és ruhaszövedeket, szwettereket, gyermekruhákat s más nagyértékű elsőrendű éleltszükségleti cikkeket nyerhet. A húzásra az érdeklődőket a hivatal szívesen látja 15-én délelőtt, Miklós-u. 23. sz. alatti helyiségében.

— Elloptak börtölvátoit. Szilágyi Ferenc Veselényi-téri börtváros feljelentést tett a rendőrségen, hogy a raktárából több millió korona értékű bört elloptak. A nyomozás során elfogták a tolvajokat. Genzinger Mihály Ramiszleivits Iszván timársegédek személyében. Az ellopott börtök nagyrészt megtalálják a tolvaj segédek lakásán.

— Jön! Amerika hőskora. világláger, egyszerre látszák Uránia és Vigszínház-mozgók.

Figyelmeztetjük a kartársakat, hogy a földmívelésügyi miniszterium 66,495/1923. sz. alatt körrrendeletet intézett a vegyvizsgáló állomásokhoz, melyben utasítást küld arra vonatkozólag, hogy szigorúan ellenőrizzék a forgalomban lévő pótkávékat, vajjon megfelelnek-e a 26,555/1922. F. M. számú rendeletben előirt követelményeknek és ha mulasztást észlelnének, éljenek a forgalomba hozóval (vagvis a kereskedővel) szemben feljelentéssel. — A fent idézett rendelet előírja, hogy minden forgalomba kerülő pótkávé csomagolásán feltűnően és kifejezetten kitüntetessék az, hogy mily anyagokat tartalmaz. Eszerint csak olyan pótkávéfajtákat szabad forgalomba hozni, melyeknek csomagolásán az előállító feltünteteti a pótkávé összetételét.

— Sodrony ágybetét leglobb minőségét készit Neumann, Péterfia 19.

— Ha reumás használjon iszapot a Margit-fürdőben.

— Mielőtt butorált beszerezné, nézze meg Bálint Sándor butor rak-tárát Kossuth-utca 5. Gambrinus átjáró.

— Krisch cserépkályharaktár Piac-utca 89. Telefon 12—18. Vállal átrakást is.

— Fűrdőkályhát keresek megvétele, lehetőleg gázfűtésre. Cim a kiadóban.

— Varrógépek, kerékpárok gyári rak-tára. Javitóműhelye Molnár Testvérek, Egyház-tér. Telefon 727.

— Kauders perzsaszőnyegműhely Debreczen, Szoboszlai-utca 11. Fonalak, falvetők, beszövények. Kauders-féle vasszővőgép és géprészek legolesőbb beszerzési forrása.

— Értésítés. Posztóládba, Kossuth-utca 6. sz., az őszi üdonságok megérkeztek, legolesőbb árban lesznek árusítva.

— Legolesőbban szörmeruhákat Klonda szücs készit, alakit, javit Verböczy-u. 2. Iparkamara. Telefon 14—25.

— Köztisztviselőknek kedvezményes fűrdőjegyek a Margit-fürdőben.

— Őszi dívatlapok. Elite stb. megérkeztek és nagy választékban kaphatók Hegedüs és Sándor R.-T. könyvkereskedésében.

SZÍNHÁZ

MŰSOR:
CSÜTÖRTÖK: Szép asszony kocsis, C) bérlet.
PÉNTEK: Szép asszony kocsis, D) bérlet.

Mozgósínházak

Uránia
Uránia. Vadon gyermekek, remek öserdői felvételek, ma utoljára.
Vigszínház.
Vigszínház. Lord Savile büne, Wilde Oszkár világhírű drámája.
Halassi Mariska. Kováts Terus művészhölgyek ruha- műfestője és vegytisztítója Bíró, festőtelep Arany Bika. Felvételek: Piac-utca Szikránál, Széchenyi-utca Szilágyinál, Szent Anna-utca Fazekasnál.

SPORT

Tréningmérkőzés. A DTE I. II. és ifjúsági csapatainak játékosai csütörtökön délután 3 órakor kétkapus tréninget tartanak a nagyverdei sporttelepen. Este fél 9 órakor a volt Törő-féle vendéglobben szakosztályi ülés lesz.

Nagy Bálint a DVSC-ben. Nagy Bálint, a DEAC középső csatározója, aki hosszabb idő óta egyenletlenül dett egyesületével s abból most ki is lépett, ma szerint a DVSC tagja lesz.

Kassai atléták a DEAC versenyén. A DEAC szombati és vasárnapi kétnapos nemzetközi atlétikai viadalának jelentőségét az adja meg, hogy azon a legjobb fővárosi és debreceni atlétákon kívül az elszakított területek reprezentáns versenyzői is részvesznek. A legjobb kassai atléták nevezése most érkezett meg s a kétnapos atlétikai viadalon való részvételük elő remélhetőleg nem fog semmiéle akadály gördülni.

URI FEHÉRNEMÜEKET KÉSZIT FRANK EDE.

Ócska ólnot vesz Hegedüs és Sándor Rt. Piac-u. 49., második udvarban.

ÓCSKA
TANKÖNYVEKET
LEGJOBB ÁRBAN VÁSÁROL
ACZÉL
ANTIQUARIUMA.

Zománcozott l-a lemezedények, rúdvasak, ekealkatrészek, tüstcsövek, öntvények és durva vasárak nagyban, és kicsinyben **Tóth Gyula** vaskereskedésében, a Városházán székén.

KÖZGAZDASÁG

Szilárdulás után kissé gyengült a részvénytőzsde

A részvénytőzsdén a bankok és bizományosok egymásgózi forgalmában a kora délelőtti órákban határozottan javult az irányzat, az üzlet forgalma is megelégnit. Kedvező hangulatot idézett elő az a körülmény, hogy Bécs nem adott, ellenkezőleg: vett a piacon és az arbitrázs-értékekben elég forgalmas élet fejlődött ki. Áru ugyan kevés volt de annál nagyobb arányokban nyilvánult meg a kereslet. Később arra a hírre, hogy egy nagyobb bankbizományos fizetési zavarokba jutott, az irányzat elgyengült, ha nem is olyan mértékben, hogy az árfolyamok csökkentek volna de a forgalom megcsappant és tartózkodtak a vásárlásoktól. Amikor azután híre terjedt, hogy az insolvens cég ügyében megindultak a rendezésre irányuló tárgyalások, ismét megjavult a hangulat és tartott árfolyamokon bonyolították le az üzlet nem nagyarányú forgalmát. — Koszt-pénz 3,75—4 százalékkal volt, de a bankok jó kezekre 3 százalékkal is adtak hetipénzt.

Tájékoztató árfolyamok (ezer koronában):
Magyar hitel 720—705—715. Osztr. hitel 148—140—147. Angol-magyar 130. Földhitel 350—360. Magyar-olasz 48—50. Hazai 210—205. Leszámitoló 105. Cseh bank 47—45. Pesti hazai 3700. Keresk. bank 1240—1225—1270. Lloydbank 37. Ált. Takp. 200. Ingatlanbank 460.
B.-pesti gőzm. 240. Viktória 380. Gizella 60—65. Transdanubia 80—85. Kőszén 2820—2800—2775. Urikányi 1300—1250. Kohó 900. Szentlőrinci 200. Ujlaki 250—240—250.
Ganz Vill. 1900—2100. Ganz-Danubius 5700—5790. Schlick 125—135. Motor 110. Fegyver 1600—1725. Láng 180. Acél 290. Lipták 40.
Athenaeum 330—340. Rigler 66. Pallas 56. Globus 53.
Hazai fa 205. Násiel 2400. Ofa 620. Guttmann 725. Szlavonia 97—100. Zabolai 140. Rézbányai 200. Lichtig 27.
Adria 525. MFTR. 440. Államvasut 425—430. Déli 126. Nova 140. Atlantica 80.
Brassói 550. Flóra 190—205. Georgia 1.525. Bóni 110—115. Mez. cukor 370. Phoebus 58—60. Danica 135—140. Szalámi 29—31. Izzó 525. Lég-szesz 700. Lámpa 280. Stummer 1500. Papír 68. Pamut 260. Kender 120—130. Spódium 380. Juta 240. Karton 200—210.
Újságium 16,5. Herendi 12. Kéve 3,2. Demecseri 18—20.

Nemesfémjelentés. A koronás 2100, 2 koronás 4200, forintos 5000, 10 koronás 62 ezer, 20 koronás arany 120 ezer, ezüst 65 ezer, ezüst 950 és 470, 900-as 450, 800-as 410, 750-es 380, tört arany 14 karátos 10700, szín arany 19500, platina 95000. Irányzat lánynia, forgalom csekély.

Zürichi zárlat
Berlin 30. Hollandia 21960. Newyork 558. London 2542. Páris 3430. Milánó 2550. Prága 1688. BUDAPEST 305. Belgrád 655. Bukarest 260. Varsó 5. Bécs 78. Szófia 545.

Uri főhőrnemű készítő vállalat
DEBRECENI MECHANIKAI FŐHŐRNEMŰ VALLALAT
SZÉCHENYI-UTCA 30.
Villanyorvó berendezett üzem.

Saját készítményű
bőrlábszárvédők
nagyban és kicsinybeni eladás
FEUERMANN
bőröndösnél, Piac-u. 44.

Terménytőzsde
Az irányzat gabonában gyengébb, takarmánycikkben valamivel jobb volt.
Hivatalos árak: 76 kilós tiszavidéki 100—101000, egyéb 99—100500, 79 kilós tiszavidéki 101—102500, egyéb 100500—1015000, rozs 65—65500, takarmányárpa 63—67000, sörárpa 72500—75000, köles 75—80000, zab 68—69000, tengeri 68—70000, repce 165—170000, korpá 39500—40500 korona.

„HERMES”
Debreczeni értékpapírüzlet.
Piac-u. 63. Telefon 4 74. és 5 64.

A devizaközpont árfolyamai

Valuták	Vétel	Eladás
Napoleon	69000.—	pénz
Francia frank	1205.—	1271.—
Angol font	88500.—	92900.—
Dollár	19400.—	20500.—
Holland forint	7580.—	8020.—
Svájci frank	3450.—	3670.—
Lira	895.—	950.—
Belga frank	1010.—	1065.—
Dinár	230.—	244.—
Szokol	580.—	624.—
Leva	187.—	998.—
Lei	95.—	108.—
Osztrák korona	0,2740	0,2960
Lengyel marka	0,329	0,485
Marka	0,00006	0,00008

Devizák

London	88000.—	92400.—
Nemyork	19300.—	20400.—
Amsterdam	7580.—	8020.—
Zürich	3440.—	3670.—
Páris	1190.—	1256.—
Milánó	885.—	940.—
Brüsszel	1010.—	1065.—
Belgrád	230.—	244.—
Prága	580.—	624.—
Szófia	187.—	198.—
Bukarest	94.—	107.—
Bécs	0,2740	0,2960
Varsó	0,329	0,485
Berlin	0,00006	0,00008

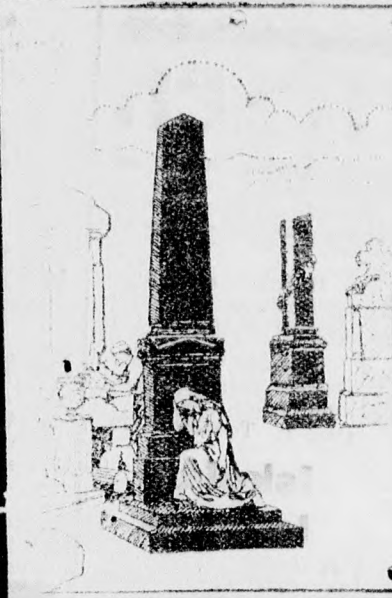
A debreceni piac
Terménytőzsde: Buza 96—98000, rozs 64—66000, árpa 65—68000, zab 58—60000, tengeri szemes új 68—72000, tengeri csöves 51—55000 korona.
Tejpiac: Turó 2500—3500, juhturó 7—8000 vaj 14—16000, tej 900—1000, tojás 450—470, tejfel 3500—4500 korona.
Gyümölcs- és zöldségpiac: Dió 3—3400, alma 900—1800, körte 1000—1800, szilva 1600—1800, barack ősz 1000—1800, birsalma 1000—1400, szőlő 700—1400, dinnye 3—400, bab szemes 1500—1600, bab hüvelyes 1200—1300, burgonya 220—400, vereshagyma 3—600, fokhagyma 860—1000, paradicsom 3—600, kalarabé 3—400, káposzta 3—400, savanyított káposzta 1000, gomba 1800—2000, egy kelkáposzta 1000, karfiol 500—2000, vereskáposzta 200—1000, egy köteg sárgarépa 3—700, gyökér 3—700, retek 2—400, spenót 100—150, sóska 50—100, zeller 50—150, tök 200—1000, ngorka 30—100, tengeri zöld 50—100, paprika zöld 10—80 korona.

Huspiac: Marhahús 4—6000, nővendék marhahús 4—5200, borjúhús 5—6600, juhhús 4—5000, sertéshús 8400—9400, liba-ruca 6500—7500, hal 7—8400 korona.
Baromfi: Káppan 20—24000, tyúk 15—22000, pulyka 26—48000, liba sovány 40—60000, ruca 15—30000, csirke paprikásnak 8—14000, rántani 5—7000 korona.
Kenérvpiac: Fehér kenyér 1800—1900, barnakenyér 800—1200, buza-liszt 2000, rozsliszt 1360 korona.
Tüzipiac: Aprófa 13—15000, tucskófa 10—12000 korona.

Jókai összes munkáit, Pallas Lexikont és egyéb könyveket je árban vásárol ACZÉL antiquáriuma
Első Takarékpálota.

Szeget Drótot E k é t
BÉSZLER ÉS DÁVID
VASÚZLETÉBEN
vegyen
a Kossuth-szobor mellett.

MÁJER BÉLA
értékpapírüzlete
Piac-u. 42. (Pannónia-udvar.)
TELEFON: 10—98.

NYILTTÉR
Lipcsei Szőrmeház
a legolcsóbb szőrmé-bevásárlási forrás
Arany Bika-épület,
József kir. herceg-utcai oldalon

KALAPOK
legolcsóbban
HERMAN ÉS FRIEDMANN
PIAC-UTCA 10.
Bikával szemben.

TÜKÖRGYÁRTÁS.
Mindenféle új tükrök készítése, régi tükrök újraöntése. Vastag tükröveget veszünk. **Debreczeni Üvegesítő és Tükörárúgyár,** Csapó-utca 19. Telefon 13—01. Tanulókat fizetéssel felvesz.

Diszitetlen női kalapok
22,000 K-tól feljebb
nagy választékban
Szell Gergelyné
Piac-utca 63. sz.
Telefonszám 11—11.

Jókai összes munkáit, Pallas Lexikont és egyéb könyveket je árban vásárol ACZÉL antiquáriuma
Első Takarékpálota.

Szeget Drótot E k é t
BÉSZLER ÉS DÁVID
VASÚZLETÉBEN
vegyen
a Kossuth-szobor mellett.

Debreczeni Műgyár Rt.
ajánlja teljesen
fagyálló sirköveit.
Nagy választék!
Készít kulgyűrűt, betoncsövet, betoncserepet, betonblokkot, vasbeton koporsót és cementlapot.
Gyártelep:
Fürdő-u. 2. sz.

TÜZIFA
tégla, cserép, épületfa szerszámfa, kőszén vagon és kis teletekben legolcsóbban beszerezhető a
TÜZIFA
lakótermei telegépén
Bőszörményi-ut 2.
Telefon 12—91.
Városi 6—39.

KARTONMARADÉKOK érkeztek
10000 méter legjobb minőségű, métere 8000 kor. Vízion eladókak arengedmény.
Révész Aruház Csapó-u. 21.

Harry PASZTA
JOBB A LEGJOBBNÁL.

Használjon csak METEOR kávépótlékot!
Jobb és kiadósabb, mint bármely más gyártmány. Kapható mindenfűszerüzletben.

Fűszer-szaktmában
jártas helybeli
ÜGYNÖKÖT
azonnali belépésre felvesz
FRIEDMANN és ASZTALOS
cég Széchenyi-utca 6. szám.
Ugyanott irodai munkára képes kirasszony is felvétetik.

APRÓ HIRDETESEK

Apró hirdetések átlag hétévesre 10 szög 150 korona, minden további szög 15 kor. Vasár- és ünnepnapokon 10 szög 200 korona, minden további szög 20 korona. — Vastag betűkből szedett szavak kétszeresen számítatnak.

POSTA

Találkozik-e oly kellemes izm. uriember lakással (lehet vidéken is), aki egy magános, 37 éves, rokonszenves, igen csinos, nagyon szolid, házias és gyermekszerető asszonyt, tekintélyes vidéki családból, feleségül venne? Részletes választ „Szigoru diszkrétció” mellett a lap kiadóhivatalához.

VETEL

Ócska vasat rezeit legmagasabb árért veszek. Elhasznált fvasat kovácsoknak dupla vasért becsérellek. Nagyobb tételt házról elszállítok.

STEINER,
Édtős-utca 110.
TELEFON: 6-86.

ELADÁS

Schmoll pasztát olesón vehetünk Stern festéküzletében Piac-u. 10. Birkával szemben.

Faszén, kőszén, tüzifa, gipsz állandóan kapható Grünfeldnél, Csapó-utca 16. Telefon 982.

Hencserek, plüsch diványok, matracok készen kaphatók Précz kárpitosnál, Hatvan-utca 41.

Mindentéle butorok, hencserek, thonetszékék, rézagy, schöberlág, ebédlo-kredenc legolcsóbban Hatvan-utca 34.

Betoncserép

kiváló tartós, gazdaságos, valamint cementlapok, kutyűrük, folyamkavics és homok legolcsóbban beszerezhető Krausz Albert cementárnyárában Debreczen, Kishegyesi-ut 2. Kisállomás mellett. Telefon 307.

Retorta bükkszén

megérkezett. Belföldi és porosz kőszén, kovács kőszén, hasábos és aprított tüzifa Gabányi Sándor utóda cégnél, Csapó-utca 28. Telefon 449.

Csapó-utca 67. Bálint József asztalosnál butorok, konyhaberendezések raktáron.

Hencserek, diás diványok, matracok készen kaphatók Debreczenszky kárpitosnál, Halköz 8.

Kőszén

kizárólag vagon tételekben, üzemi és házi fűtésre. Banya: Disznóhorvát, Kazincz és Kuzityán. Fa- és szénkereskedelmi vállalat Debreczen, Csapó-utca 28. Telefon 449.

Portlandcement, mozaik lap legolcsóbban a Debreczeni Műgyár Rt.-nél Fűrdő-utca 2. sz. alatt kapható.

Tengeri, örlemények, liszt- és terményraktár Király-utca 4. nagyban és kicsinyben kapható.

Butor, complet háló, salon, tükör, asztalok, gyermekágy, férffülöny és cipők, minden teljesen jó és tiszta, eladó. Hatvan-utca 13., emelet.

Hálók, ebédloek legolcsóbban Weisz butorosnál, Simonffy-u. 34.

Száraz tüzfát azonnal házhoz szállít Unió-fatelep Ispotyátelep 1. Telefon 7-79.

Iskolásleányok

az összes kézimunkaanyagokat olesón szerezhetik be Sztágyi Lajos, kézimunka és műhímző vállalata Debreczen, Széchenyi-utca 1.

Személtautó négy üléses 18 HP, üzemi-képes állapotban eladó. Szent Anna utca 46. Telefon 10-79.

Meidinger kályhák használtak, nagyobb helyiségek fűtésére jutányosan kaphatók Piros Béla lakatos műhelyében, Péterfia 32

Eladó beköltözhető házak: Fűvészkert-utcán 5 szoba, fűrdőszobás családi ház. Arany János utcán 6 szoba, fűrdőszobás családi ház. Batthyány-utcán 5 szoba, fűrdőszobával. Széchenyi-ut elején modern háromszobás, üvegerendás villa, 2000 négyszögöl kertet. Hock ingatlanforgalmi iroda, Szent Anna négy.

Eladó beköltözhető családi ház. Tócskerti, Faiskola-utca 7. szám, a Kisállomáshoz öt pernyire. Ertekezni lehet a helyszínen özv. Polgári Gáborról tulajdonossal.

Szovati cserép

azonnali szállításra és raktárról legolcsóbb árban beszerezhető Rosenfeld építkezési anyagok telepén, Salétrom u. 12

Eladó ház üzlettel, lakással, forgalmas helyen, harminckét milliő. Máté-iroda, Széchenyi-utca 55.

Káposzta, kelkáposzta, kalarábé nagyobb tételben eladó. Adler, Hatvan-utca 13., emelet.

KERESLET

Aranyat, ezüstöt, briliánsot, zálogcédulát és hamis fogakat vesz legmagasabb napiáron Steiner Mihály, Hatvan-utca 2. szám, I. emelet.

Zongorák, hegedűk, vonóshangszerek javítását elvállalom Liska, Bethlen-utca 27.

100 öl tuskófa az Epresekertből való beszállításra fuvarost keresek. Cím a kiadóhivatalban.

Ügynököt tüzifa szakmában keres Fischer Elek, Károly Ferencz József ut 20.

Kifutófiút vagy leányt felvesz a HEGEDŰS ÉS SÁNDOR Rt. nyomdai osztálya, PIAC-UTCA 49.

Több évi gyakorlattal bíró könyvelőre megfelelő állást keres. Cím a kiadóhivatalban.

VEGYES

Nickelezést, csiszolást vállal kardok, műszerek stb. Pongrácz műlakatosság, Domb-utca 20. Tanuló felvétetik.

Aranyat,

ezüstöt, briliánsot a legmagasabb árban vásárol Kátal ékszerkeskedő, Piac-utca 19. II. em. Telefonhívásra házhoz megy. Telefonszám 624.

Elsőrendű berlini sapkakészítés. Mindennemű civilsapkák, gépell kalapok legszébb kivitelben készülnek. Finom sapkák készszen is kaphatók. Széchenyi-utca 16., kereszt-épület.

Elektra elektrotechnikai vállalat Cégtulajdonos Gold Sándor. — Villanyvilágítás, motorok, csengőberendezéseket, javításokat legjutányosabban készít — Debreczen, Hatvan-utca 2., I. em. Telefon: 895.

Értesítés.

Értesítem a tisztelt közönséget, hogy műhelyemet és lakásomat Miklós-utca 29. sz. alól Arany János-utca 27. sz. alá helyeztem.

Tisztelettel Gyenes Antal, vízvezeték és szerelő m. Telefon 937.

Ugyanott tanulók felvételnak.

Kun József kés- és műszerműves, Széchenyi-utca 1.

Hová oly gyorsan? A zsibvásárra megyek ruhát vásárolni. Főlöskézes, mert Tegdesnél szövethől rendelhetek újat azért a pénzért! Próbáld meg! Péterfia utca 42

Gyors- és géprónót irodai gyakorlattal alkalmaz Szelenyi, Péterfia negyvenhá.

Órák,

ékszeres javítása pontosan és olesón eszközölteik Stassek és Blattner. Csapó-utca 12. Telefon 11-17.

Kárpitosműhelyt nyitottam Arany János-utca 30. sz. alatt. Vállalok mindenféle kárpitos munkát, mérsékelt munkadíjak mellett. Műhelyemben készült mindennemű munkáért felelősséget vállalom. Nuszbaum Mihály, Szántó kárpitosmester volt első segédje.

Pálkatőző stb. mosó- és cserüstök készszen legolcsóbban Mándoki rézművesnél. Arany János-utca 13. sz. Ócska vörörszet napi áron vesz. Tanulót felvesz.

Feszmerőt,

delejjnyújtó, orvosi villamos készülékeket kért. javít. vesz. elad. cserél. Villamos szerelési anyagok és izzó lámpák a legolcsóbb napi árban Földvárinnál, Debreczeni Első Elektrotechnikai gyár Debreczen, Széchenyi utca 55. Telefon 168. szám. Tanuló felvétetik.

Legolcsóbban fest és tisztít Weisz kelmefestő, Arany János-utca 9. Gvász esetén 24 órában belül készülnek.

Menekült órák szakszerűen és meglepő olesón vállal javításokat Rákóczi utca 36 sz.

Értesítés!

Tisztelettel hozzuk a t. vásárlóközönség tudomására, hogy rőfös és rövidáru üzletünket a mai napon megnyitottuk. Szives pártfogást kér **Bagi és Petrik,** Szent Anna-utca 5.

Puskaművesműhely megnyitás!

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy a Ladányi J. és Társa puszkaműves cégtől kiléptem és **Vár-utca 9. szám** (Nyomtató-u. sarok) alatt puszkaműves műhelyemet újból megnyitottam. Minden szakmába vágó javításokat, agyazásokat, átalakításokat, barnításokat szakszerűen és jótállás mellett eszközölök. A n. é. közönség szives pártfogását kérem. **Nagy István** puszkaműves, Vár-utca 9. sz. Egy tanuló felvétetik.

Veszünk legmagasabb árban: napraforgót, tökmagot, babot, lencsét, mákot, lucerna, löhere, valamint mindenféle magvakat és mezőgazdasági termékeket. „Tiszántul” inar és kereskedelmi részv. társ. Debreczen, Hatvan-utca 28. Telefon 1090.

Tőzsdén jegyzett töredék-részvényeket előnyösen veszek és adok. **MEGBIZÁSOKAT** tőzsdéidő alatt is felveszek és teljesítek. **MAGÁNFORGALOMBAN** adásvételi megbízásokat előnyösen eszközölök. Általam vett papirokat díjmentesen haza hozom. Tőzsdéi ügyekben díjtalan felvilágosítással szolgállok. Joggyakorlásokat elvállalok **Máyer Béla** értékpapirkereskedő Debreczen, Piac-u. 42. Pannonia-udvar. Telefon: 10-98.

Legolcsóbb **SZÖRME** bevásárló hely **ADLERszücsnél** Batthyány-utca 2. szám.

KÖVÁRY SZÜCS PIAC-UTCA 42. SZ. Legszebb kivitelben készít és alakít szörmemunkákat.

KEZTYÜK, SCHÖN SÁNDOR keztyű, kötszer és orvosi műszertárban Debreczen, Piac-utca 14. (Csapó-utca sarok.)

Iskolai növendékek figyelmébe! Fésők, hajcsattok, hajtők, kefék, ollók stb. felszerelések legolcsóbban beszerezhetőek a **KORZÓ DROGUERIÁBAN,** PIAC-UTCA 42.

Szőnyeget magyar perzsát vagy bármilyen más szőnyeget **VESEK** vagy a legmagasabb árban értékesítem Schilling Béla, szőnyegárnyház Budapesti, VI. Teréz-körút 15. Telefon 149-60.

VASÁRUK, épület- és butorvasalások, rézlemezek kaphatók **BAKOS** vaskereskedésében. Csapó-u. 88. Telefon 620.

glacé, svéd, nappa és szarvasbőrből, valamint szövött keztyűk a legújabb divat szerint óriási választékban **SCHÖN SÁNDOR** keztyű, kötszer és orvosi műszertárban Debreczen, Piac-utca 14. (Csapó-utca sarok.)